

Szombati idő. Nyugati, délnyugati szél. Tulnyomóan borult, ködös idő. Több helyen eső, a magasabban helyeken havas eső és hó. — A hőmérséklet kissé emelkedik.

Ára 10 fillér (3 lei)

MAGYAR LAPOK

T. Nemzet... a könyvtárban

X. évfolyam, 37 (2604) sz. Péntek

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 február 14

Spanyolország szolidáris magatartása a tengelyhatalmakkal

Megtörtént a bardigherai és montpellier-i történelmi találkozó Teljes egybehangzóság a különleges kérdésekben is

Rómából jelentik: (NTI) A Duce és a Caudillo bardigherai találkozásáról kiadott közleményben olasz körök a következő három pontot emelik ki különösképpen:

1. Két olyan államférfi közötti találkozó, akiket a bajtársasság a legszorosabb viszonyban kapcsol össze, mint a Ducet és a Caudillót, mindig nagyjelentőségű. A mostani történelmi óra még jobban kiemeli ezt a jelentőséget.

2. Caudillót első olaszországi látogatásán, bár a háborús állapot következtében, amelyben Európa van, nem volt ünnepélyes fogadtatás, egész Olaszországban testvéri szeretettel fogadták.

3. A hivatalos közlemény is elég világosan meghatároz két pontot Nevezetesen európai jelentőségű kérdéseket a folyamatban lévő összetűzéssel és az európai újjászervezéssel kapcsolatosan, továbbá olyan kérdéseket, amelyek a mostani történelmi pillanatban mindkét országot érdeklik.

Ami a különleges kérdéseket illeti, az érdekek teljes egybehangzóságát állapították meg. Spanyolország szolidáris magatartása a két tengelyhatalommal továbbra is fennáll.

A német kormány nem foglal állást a tanácskozással szemben

Berlinből jelentik: (NTI) A német külügyminiszteriumban Mussolini és Franco bardigherai találkozásáról azt mondják, hogy ez a két nagy Földközi tenger melletti ország viszonya szempontjából jelentős. A birodalmi főváros politikai körében a találkozót elsődrendűnek tartják. A hivatalos közleménnyel kapcsolatban Berlinben sem hivatalosan, sem félhivatalosan nem foglaltak állást, csak rámutatnak arra, hogy a közlemény alkalmas, hogy többek között megállapítsa az olasz és spanyol kormány érdekeinek egyöntetűségét az európai jelentőségű kérdésekben.

Franco tábornokot és Pétain tábornagyot lelkesen ünnepelték Montpelliertben.

Montpellierről jelentik: (Havas) Pétain tábornagy államfő, csütörtökön délután 12 óra 5 perckor Villeneuveből jött, miután Nimesben rövid időre félbeszakította útját, ahol a lakosság lelkesen ünnepelte, megérkezett Montpelliertebe. Az államfőt Darlan tengernagy, Peyrouthon belügyminiszter fogadta Franco tábornok Pétain államfő villásreggeliére meghívott vendége. A villásreggeli után megbeszélés lesz, amelyen Suner, Darlan, Peyrouthon és Pyetri madridi francia nagykövet vesz részt. Első eset Franco uralomra jutása után, hogy a spanyol államfő hivatalos fogadtatásban részesül Franciaországban.

Erélyes cáfolatok a demokratá országok legénykedésére.

Rómából jelentik: (MTI) Az olasz rádió Mussolini és Franco találkozásával kapcsolatban rámutat arra, hogy az angol hírverés legkülönbözőbb bi-

reket terjesztette a találkozásról. Ezek között a hírek között szerepelt az is, hogy Franco békét közvetít Anglia és Olaszország között. Ugyanakkor az angol rádió szükségét érezte annak, hogy cáfolja ezt a hírt, amit maguk az angolok terjesztettek az előbb.

Rómában ezzel kapcsolatban megjegyzik, hogy ez az állapot élénken rávilágít arra, hogy milyen nyugtalanságot keltette Mussolini és Franco találkozója Angliában.

A pénteki olasz lapok részletesen

foglalkoznak a Mussolini-Franco találkozó jelentőségével és ezzel kapcsolatban különösen kiemelik a két ország közötti eszmi és forradalmi barátságot. A Popolo di Roma szerint a hivatalos közlemény a találkozóval kapcsolatban sok mindenre rávilágít. Kitér ebből, hogy Spanyolország együttérzés Olaszországgal. Hogy ez az együttérzés milyen fokig terjed, azt a jövő fogja megmutatni. Ez a találkozás erélyes cáfolat volt a demokratá országok legénykedésére, hogy Spanyolországot a forradalom lezajlása után ismét Anglia csatlósává teheti. Az új Spanyolország hű marad forradalmi eredetéhez és ezt most nyomatékosan is kifejezésre juttatta.

Darlan és Serano Suner külön is tárgyaltak.

Vichyből jelentik: (NTI) Pétain tábornagy és a Caudilla a montpellier-i prefektúra disztermében találkoztak, ahol Pétain tábornagy reggelin látta vendégül a Caudillót. Reggeli után 20 perces megbeszélés volt a két államfő között, miközben Serrano Suner külügyminiszter és Darlan tengernagy, a szomszédos teremben értekeztek.

Később valamennyien közös megbeszélésre ültek össze. Franco ezután a spanyol határ felé ment gépkocsin és a határon az esti órákban kelt át.

Háromórás tanácskozás után meleg kézzorítással búcsúztak egymástól az államierfiak

Montpellierről jelentik: (Havas) A városház épülete előtt hatalmas tömeg gyűlt össze, mialatt Pétain államfő Franco tábornok tiszteletére villásreggelit adott és vele tárgyalásokat folytatott. A tömeg viharosan éljenezte a két államfőt. Az erkélyen megjelenő spanyol államfő fasizta módon köszöntötte az üdvözlő tömeget.

A három órát tartó megbeszélés után Pétain tábornagy a városház első lépcsőjéig kísérte a spanyol államfőt, ahol az államfők meleg kézzorítással búcsúztak egymástól. A spanyol államfőt érkezésekor és távozásakor katonai tiszteletadásban részesítették. A spanyol államfő a spanyol himnusz hangjai mellett szállott be a gépkocsiba.

A Mussolini-Franco találkozót általános katonai és diplomáciai offenzíva követi Anglia ellen

Belgrádból jelentik: A Politika római jelentése szerint Mussolini és Franco találkozása után, a tavaszi offenzíva foglalkoztatja az olasz közvéleményt. Az a vélemény, hogy ez a találkozó a tengely új diplomáciai offenzívájának első lépése. Nemcsak a tengely politikai befolyásának kibőví-

téséről van szó, hanem meg akarják oldani az összes függőben levő problémát, hogy általános katonai és politikai offenzívát indíthassanak Anglia ellen. Arra nem adnak felvilágosítást, hogy Spanyolországnak mi lesz a szerepe ebben.

Ellentmondunk!

Neofita lapjársunk érezhető diadalal közölte tegnapi számában azt a pártalakító beszédet, amely az Erdélyi Párt biharmegyei elnökének szájából vasárnap hangzott el Nagyszalontán.

Megvalljuk, szívezerongva kezdtünk a beszéd olvasásához, mert sokéves tapasztalatból tudjuk: zsidó lap kereszténynek csak olyankor ad ily nagy nyilvánosságot, amikor ez az ő malmára hajt zavaros vizeket. Így történt most is.

Ez a pártalakító elnöki programbeszéd nem többet s nem kevesebbet szegez le a zsidókérdésről szóló részében, mint azt, hogy „a zsidókérdést mi a magunk részéről törvénytelenparagrafus nélkül, a legtermészetesebb úton, igazságosan elintézzetnek tekintjük.” A továbbiakban az elnöki programbeszéd kiérezhető hálaérzettel emlékezik meg „azon zsidó polgártársakról, akik a 22 éves elnyomatás idején hűen kitartottak a magyarság mellett s minden üldözöttség dacára magyaroknak vallották magukat.” Ezek megérdemlik — mondotta —, hogy teljesen egyenjogú magyar állampolgárokként kezeltesenek. Annak megítélése pedig, hogy kik voltak ilyen, a magyar nemzeti gondolat mellett hűen kitartó zsidók, egyedül az erdélyiek az illetékesek, akik „ebben a kérdésben nem fogadnak el kívülről jövő, vagy jelszavak diktálta beavatkozást.”

Az ember mindezek olvasása után megdörzsöli a szemét s szinte önkéntelenül kérdezi meg önmagától: Mi ez? Ébren vagyok, vagy csak álmodom? Vagy talán egy letűnt korszak régen felszámolt gondolkodása jár még ma is vissza sötét kísértésként, hogy újabb, Trianonnal is gyászosabb romlást készítsen elő számunkra?

„A zsidókérdést mi a magunk részéről elintézzetnek tekintjük.” — hangzott a pártalakító programbeszéd.

Tisztelettel kérdezzük: Mit tartalmaz ez a kijelentés? Magánvéleményt, vagy pártprogramot? Ha magánvélemény csupán, nem érdekel bennünket. De a megdöbbenő kijelentés pártalakító programbeszéd során hangzott el! Mit gondoljon akkor róla a keresztény magyar közvélemény? Szembehelyezkedés ez meglévő törvényekkel, hivatalos kormányprogrammal, amely vallja és hirdeti, hogy igenis van zsidókérdés s annak még radikálisabb megoldása céljából most készül a harmadik zsidótörvény? Szembehelyezkedés ez a kormány helybeli exponenseivel, akik felelősségük tudatában ismételtelen is leszegették álláspontjukat: igenis van zsidókérdés a most visszatért területeken is, mégpedig akutabb, sürgetőbb, mint az anyaországban, mert az újonnan felszabadult területek zsidó-

Ága közismert alkalmazkodó képességével, gazdasági téren gátlást nem ismerő mohóságával, a magyar nemzeti gondolattól való fokozatos és egészen tudatos elfordulásával a letűnt 22 esztendő alatt szinte jöveteletlenül veszteségeket jelentő gazdasági pozíciókat szerzett a magyar őslakosság rovására?...

„A zsidókérdést mi a magunk részéről elintéztünk tekintjük.” Mit szóljon ehhez a megállapításhoz Szent László városának keresztény magyarsága, amely a saját hőn érzi, hogy mennyire van zsidókérdés ebben a zsidó szellemű egészen megmetelyezett városban, ahol a kereskedelm és nagyipar, a városi ingatlanok, az intellektuális szabadfoglalkozások úgy szólván százszázalékban zsidókézen vannak ma is, holott ugyancsak Szent László városának keresztény magyar közvéleménye azt is tudja, hogy e város zsidósága a magyar nemzeti hűség vizsgáján a letűnt 22 esztendő alatt úgyszólván maradéknélkül megbukott?...

Önmagunkhoz nem volnánk méltók, ha szívünk és lelkünk egész őszinteségével, nyíltan meg nem mondanók: Elnök Úr, e város és egész Erdély keresztény magyar közvéleménye aggodalommal fogad a fentiekhez hasonló enunciókat. Egy letűnt liberális korszaknak lehetett ilyen gondolatoktól visszasugárzó meggyőződése, de ma, amikor a keresztény népi erők dühörögve követelnek érvényesülést s a múlt hibáinak nemcsak a felszámolását, hanem jóvátételét is, ilyen szövegekkel nem lehet zászlót diadalra segíteni.

Nagyitakarítás
előtt keresse fel
háztartási osztályomat!
Praktikus, olcsó ujdonságok megtekintésére vétekkötelezettség nélkül tisztelettel meghívom
Farkas István
„APOLLO” Drogéria
Nagyvárad, Rákóczi-ut 7-b.

Megindítja szervező munkáját az Actio Catholica a nagyváradai egyházmegyében

Nagyvárad. Saját tud. Az Actio Catholica országos elnöksége értesítette a nagyváradai római katolikus egyházmegyei főhatóságot, hogy elérkezettnek látja azt az időt, amikor a csonkaországban oly nagy eredményel működő mozgalmat a visszatért területekre is ki kell terjeszteni. Ezzel az elhatározással az 1932-ben megindult országos mozgalom a visszatért egyházmegyékben is megkezdte működését.

A magyar püspöki kar 1940. évi őszi tanácskozásán hozott határozatának értelmében a szervező munkája rövidesen megindul olyanképpen, hogy a nagyváradai latin szerzetesek, a szatmári és az erdélyi egyházmegye valamennyi plébániáján megkezdik az új egyházközségi szabályzat alapján a választásokat. Csak ezután kezdődik meg teljes erővel az A. C. tulajdonképpeni munkája. Ehhez a szervező munkához és megindulásához az A. C. országos elnöksége felaján-

Megszavazta az amerikai szenátus külügyi bizottsága Anglia megsegítését

Roosevelt külön kiküldöttje hazarepült Portugáliából. Hazahívják a külföldi amerikaiakat. — Nem akarnak hadianyagot gyártani az amerikai munkások

Washingtonból jelentik: (Reuter.) A szenátus külügyi bizottsága 15 szavazattal 8 ellenében megszavazta az Anglia megsegítését szolgáló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat ezután a szenátus elé kerül.

Newyorkból jelentik: (Reuter.) Hopkins, Roosevelt elnök külön kiküldöttje, portugál Guineából egy Clipper gép fedélzetén Newyorkba repült.

Washingtonból jelentik: (Reuter.) Hull csütörtöki nyilatkozata szerint az Egyesült Államok konzuljai hivatalosan azt a tanácsot kapták hogy az amerikai állampolgárok a zavaros viszony miatt utazzanak haza a távolkeleti országokból.

Párizsból jelentik: Az utóbbi időben

Anglia jelenléte Benghaziban, új helyzetet teremtett

A Földközi-tengerre helyezték az angolok felvonulási bázisukat. A küzdelem megélénkülésére lehet számítani

Rómából jelenti a MTI: A *Resto del Carlino* a Földközi-tenger általános helyzetével foglalkozva, azt írja, hogy Anglia jelenléte Benghaziban új helyzetet teremtett, amellyel Olaszországnak bátran szembe kell néznie. Az angolok megerősítették helyzetüket a Földközi-tengeren és különösen a Földközi-tenger középső részében voltak előre felvonulási bázisukat. Itt azonban Olaszország helyzete előnyösebb és erősebb helyzetet a német repülő hadtest jelenléte is.

A küzdelem megélénkülésére lehet számítani és a közeljövőben gyakrabban fognak egymással megütközni

mintegy 500 Párizsban élő amerikai állampolgárt szállítottak Lizeabonon keresztül az Egyesült Államokba. Rövidesen újabb 250 amerikai utazik ugyanazon a vonalon vissza. Párizsba csak mintegy 300 amerikai marad üzleti ügyeinek elintézésére.

Sztrájkbaléptek a Wheeler Corporation üzem munkásai.

Newyorkból jelentik: (NTI) Newjersey állambeli Cartaretteben a Newyork Times szerint a Foster Wheeler Corporation üzemében a munkások beszüntették a munkát. A gyár 15 millió dolláros megrendelést kapott a hajóhadtól kondenzátorok és gőzkazánok gyártására.

nak rádió távirata szerint az olasz csapatok eherről ellenállása tovább tart. Az ellenség gépesített osztagainak támadásai eddig mind megtörték az olasz ellenálláson. Az angolok, akiknek támadásait repülőgépek is támogatják január 18. óta 40 repülőgépet vesztek, ezzel szemben az olasz légi haderő csak hét gépet veszített.

A bolgárok cáfolják a német légi haderő odaérkezését.

Szófiából jelentik: (MTI) A Bolgár Távirati Irodát felhatalmazták, hogy elejétől végig alaptalan koholmányoknak minősítse egy külföldi ügynökségnek azokat a híreit, amelyek szerint német repülőgépek érkeztek Németországból és a bolgár repülőtereket a német légi haderő legénysége szállta meg és a Dunán több ezer harcikocsi érkezett.

Összeült az ausztráliai kormány háborús bizottsága.

Sydneyből jelenti a Reuter: Az ausztráliai kormány háborús bizottsága összeült. Az értekezleten résztvettek a védelmi szolgálat vezetői. Megvitatták a tengerentúlról érkezett legújabb jelentéseket és ezek alapján megállapították, hogy a helyzet nem súlyosbodott. Ausztrália éppen úgy, mint a világháború idején, most is nyugodtan és elszántan néz szembe bármilyen problémával.

Ausztrália fölkeszült arra, hogy ellenséges támadás középpontjába kerülhet

Budapestről jelentik: (Mai Nap) Belgrádból jelentik: Ausztráliai jelentés szerint, Ausztrália miniszterelnöke kijelentette, hogy fel kell készülni arra, hogy az ellenséges támadás középpontjába kerülnek.

Francia-német bizottság tárgyal Párizsban a Bori-rézhányákról

Igazolni kell a francia törvényhozóknak — származásukat

Vichyből jelentik: A szenátus és a képviselőház elnökei köriratot intéztek a törvényhozókhöz, hogy közöljék származásukat levélben Pétainnal.

Wienből jelentik: A *Vremes* jelentése szerint Párizsban nagyobb szá-

básu vegyes francia-német küldöttség érkezett Belgrádból, amelynek célja, hogy végleges formába öntse azt a megállapodást, amely Európa egyik legnagyobb rézhányájának, a Bori-hányának német kézbe juttatására irányul. A bánya eddig francia kézben volt.

A németek nem tettek lépéseket a görög-olasz viszály elintézésére

Berlinből jelentik: (MTI) A német külügyi hivatalban egy külföldi újságíró kérdésére kijelentették, hogy semmit sem tudnak arról, hogy német részről Athénben lépést tettek volna az olasz-görög viszály elintézésére.

Rómából jelentik: (Stefani) A görögországi Katcintin repülőteret, amelyen nemrégén majdnem 30 repülőgépet pusztítottak el a földön az olasz repülőek, péntekre várható éjszaka megtá-

madta három olasz vadászgép és nem törődve a heves légvédelmi tüzzel, hosszú időn át tüzelt a repülőterre és harc képtelenné tett a földön 9 Closter gépet. A három gép visszatérteben addig tüzelt egy vitorlás hajóra, amelyet átelmezési bázisnak használtak, amíg a hajó legénysége elhagyta, az valószínűen elsüllyedt.

A József királyi herceg által Nagyvárad városának ajándékozott festményről ír egy budapesti lap

Megírtuk, hogy József királyi herceg Nagyváradnak ajándékozta Bihar Sándornak azt a híres festményt, amelyet a nagy mester 1896-ban Nagyvárad városának megbízásából festett. Ez alkalommal a királyi fenség fogadta az egyik nagy pesti lap munkatársát, hogy megmutassa a nagyméretű képet, amely most a hercegi ebédlő egyik falát díszíti.

A fogadtatás előtt a szárnysegédi hivatalba vezetnek. — írja az újságíró, — ahol Drehr Endre alezredes, József király herceg szárnysegéde várt. Megnézte óráját, hogy pernyi pontossággal a megállapított időben jelentse Öfenségének. Teljes szárnysegédi díszben lépett a fenséges úr dolgozószobájába, mikor elkövetkezett az idő, majd Öfensége ruhanovon, frissen megjelent az ajtóban és az ebédlőbe vezetett.

A mennyezetről hatalmas üvegcsillárók lógnak, a falról mindenütt villanykarok nyúlnak a levegőbe. A többméter hosszú és majdnem két méter széles festmény dúsán aranyozott keretbe van foglalva. A kép jobbsarkán az alkotó művész kézeje, mellette a festés évszáma: 1896. A képzőművészek világában azt beszélik, hogy Biharinak 1895-ben kellett volna befejeznie a képet, hogy Szent László halálának nyolcvanötödik évfordulóján az ujonnan épült Szent László-kápolnában elhelyezhesék, de a mester nem készült el idejében.

Öfensége a következőket mondotta: — A festmény azt a pillanatot ábrázolja, mikor Zsigmond magyar király Ulászló lengyel királyt fogadja Szent László nagyváradai sírjánál. A kép nincs teljesen befejezve, egy-két alak keze és ruháinak néhány redője árulja el rajta az utolsó eset-simításokat. Atyám ebben az állapotban vásárolta meg a festményt. Ugy tudom, hogy Nagyváradon még egy hasonló kép van, ez is Bihar munkája.

— Mikor juttatja el királyi Fenséged a képet Nagyváradra?

— Nemokára Budapestre érkezik Nagyvárad polgármestere — válaszolja József királyi herceg — majd vele beszélem meg, mikor adom át véglegesen.

Az ebédlőben kigyúlnak a villanyfények. A ragyogásban gyönyörűen érvényesül a festmény minden finomsága, színeinek gazdag árnyalata. Az előtérben Zsigmond király áll, tőle néhány lépésnyire Ulászló lengyel király. A fejedelmi rokonokat — mert Zsigmond és Ulászló atyafiak voltak — az udvarnépek színes koszorúja övezi. Udvarhölgyek bókoltak jobbról, a baloldalon egy 3-sz magyar férdruhull a lengyel király előtt. Zsigmond mögött pedig díszruhás püspökök állnak. A két uralkodó között, kissé a háttérben, a város védőszentjének, Szent Lászlónak sírja emelkedik.

Miután a királyi herceg megmutatta a képet, dohányzójába vezetett. Az egyik sarokban kényelmes díszbőr karosszéknek veszik körül a kis dohányzóasztalt, a másikban helyem-plüsshuzatos székek állnak félkörben a velencei tükrös sarokpamlag előtt.

József királyi herceg az egyik fotójában kedves nagyvárad emlékeiről beszél:

— A képet nemesak tárgya, festőjének nagyvárad származása miatt ajándékoztam Szent László városának, hanem azért is, mert sok személyes vonatkozás fűz ehhez a megragadó városhoz. Atyám háziérezde itt állomásozott, katonáit gyakran meglátogatta és ilyenkor engem is magával vitt. De laktam is Nagyváradon boldogult öcsémmel együtt, néhai Lipovniczky püspöknél. Szeret-

tem a város határában barangolni, meglátogattam a Phoenix-forrást, melynek meleg vizében indiai színes lóbuszok virítanak. Mint botanikus és mint turista bejártam a város környékét.

Ezeket mondotta a királyi fenség nagyvárad kapcsolatairól, majd visszavonult dolgozószobájába. A visszatért Nagyvárad népe bizonyára nagy örömmel fogadja a királyi herceg megtisztelő és kedves ajándékát. — fejezi be cikkét a pesti lap munkalárosa.

A vetetlenül maradt területek részére kedvezményes vetőmagot utalt ki a földművelésügyi miniszterium

A vetőmag értékét az ősszel kell visszafizetni

A kedvezőtlen őszi időjárás és a rendkívüli körülmények következtében vetetlenül maradt területeken a földművelésügyi miniszter kedvezményes vetőmag kiutalásáról gondoskodik. A zab, árpa és kukorica vetőmag részben kedvezményes áron, részben költségmentesen kerül kiosztásra. A 20 holdnál nem nagyobb birtokkal rendelkező gazdák, akiknek vetőmagjuk nincs és beszerezni nem is tudnak, költségmentesen kaphatnak, amelynek értékét csak ősszel kell visszafizetni. A költségmentes kedvezményes áru lesz. Kézpénzért azok kaphatnak kedvezményes áru vetőmagot, akiknek birtoka száz

holdnál nem nagyobb, a vetőmag vásárlásra meg van az anyagi erejük, de a környéken nem tudják beszerezni. A kedvezményes vetőmag ára: zab 21.35, árpa 25.35, tengeri 21.65 pengő mázsánként, zsák nélkül rendeltetési állomásra szállítva. A beszerzés, kiosztás, vasúti szállítás költségeit az államkincstár fedezi. Az igényeket február 25-ig a megyei gazdasági felügyelőségeknél az erre a célra szolgáló nyomtatvány űrlapokon lehet bejelenteni. Nyomatékkal hívja fel a gazdák figyelmét az időpont betartására a földművelésügyi miniszter, mert a később kért vetőmag szállítását nem biztosíthatják.

Ötmillió pengős hitelt nyújt a kormány a székelyföldi fakitermelés biztosítására

A fűrészüzemek ismét nagyobb lendülettel dolgozhatnak

Budapestről jelenti a Magyar Távirati Iroda: A négy székely vármegye lakosságának keresete mintegy 70 százalékban az erdőkből, illetve erdei munkákból származik. A Székelyföld közlekedési és szállítási nehézségeit a kormány minden rendelkezésére álló eszközökkel igyekezett elhárítani, a tárolt fakészletek leszállítása mégsem volt lebonyolítható. Ez általános halással volt az erdei munkálatokra és a fűrésztelepek foglalkoztatására.

A földművelésügyi miniszter felismerve ennek a kérdésnek nagy nemzeti fontosságát, a megindult tárgyalásokban hatékonyan támogatta a Székelyföld érdekeit.

A tárgyalások eredményre vezettek és valószínűleg néhány napon belül

Makra Viktor

gyógynövénykereskedő
Mészáros utca 2. sz.

Kisebb és nagyobb mennyiségben vásárolja a tehérfagyöngyöt és a fehérmályvagyökereket.

végleges formát öltenek. Előreláthatóan 5 millió pengős hitelt nyújtanak igen kedvező feltételek mellett a pénzügyminiszternek, olyanoknak is, akik nem tudnak teljes garanciát nyújtani a hitel fedezetére. Ezzel a hitelművelettel lehetővé teszik, hogy a fűrészüzemek ismét nagyobb mértékben dolgozhassák fel a kitermelendő fát és a lakosság széles rétegét keresethez juthassanak.

Elrendelték a gépjárművek abroncsainak bejelentését

Budapest, a MTI. jelenti: A Budapesti Közlöny vasárnapi számában kormányrendelet jelenik meg, amely elrendeli a gépjárművek abroncsainak bejelentését. A bejelentéseket február 24-ig bezáróan az erre a célra szolgáló nyomtatványokon kell bejelenteni. A bejelentési kötelezettség nem vonatkozik a kerékpár-arboncsokra és a külföldi gépjárművek abroncsaira.

A miniszterelnök elé terjesztette a Sajtókamara a cenzura ügyét

Budapestről jelenti a MOT.: Gróf Teleki Pál miniszterelnök csütörtökön délelőtt fogadta vitéz Kolozsváry-Borcsa Mihály, az Országos Magyar Sajtókamara elnökét, aki a magyar sajtónak a cenzura működésével kapcsolatos panaszait terjesztette elő.

Vitéz Kolozsváry-Borcsa Mihály a miniszterelnöki kihallgatás után Zsindely Ferenc miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjét kereste fel.

Rendelet az erdélyi igazgatói, tanári és tanítói képesítésekről és a szolgálati idő megállapításáról

Budapest, a MTI. jelenti: Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki a keleti és erdélyi részek igazgatói, tanári és tanítói állások betöltéséhez megkívánt képesítés és előző szolgálati idő megállapítása tárgyában. A rendelet részletesen szabályozza a különböző iskolák igazgatóitól, tanáraitól, tanítóitól megkívánt képesítést, továbbá a fizetési osztályokba való besorozás ügyét. A rendeletet a hivatalos lap legközelebbi száma közli.

Munkaügyi tájékoztató-előadás a Kereskedelmi Csarnokban

Amint már hírt adtunk róla, február 1-ével életbeléptek a visszacsatolt keleti és erdélyi területeken az anyaországban érvényes munkaügyi szabályok. Minthogy ezzel kapcsolatban az érdekeltek körében meglehetősen tájékozatlanság mutatkozott, a Kereskedelmi és Iparkamara felkérésére csütörtök este 7 órakor a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara küldött előadója, dr. Bányai János igen hívós előadás keretében ismertette az életbelépett legfontosabb munkaügyi szabályokat, az alkalmazotti jogviszonyra, a felmondásra és végkielégítésre, fizetési szabadságra, a gyermeknevelési pótléokra és társadalombiztosításra vonatkozó rendelkezéseket.

Az egybegyűlt többszáz főnyi hallgatóság által nagy tetszéssel fogadott előadás végén az előadó felhívta a figyelmet arra, hogy az Erdélyrészi Gazdasági Tanács felkérésére a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara részletes munkaügyi tájékoztatót készít a visszatért területek kereskedő és iparostársadalma részére s ezt az Erdélyrészi Gazdasági Tanács ingyenesen fogja az érdeklődők rendelkezésére bocsátani. A tájékoztató egy héten belül elkészül.

MATEOSZ

tagok tuarvállaló irodája
Szt. László-tér 5. Telf. 12-01

Vállal legújabb típusu teherautókkal fuvarozást helyben és az ország bármely részébe.

Szállítás miatt kívánságra ajánlatot ad, vagy személyesen felkeresi Önt

Telf.: 18.01. Belvárosi Mozgó Rákóczi-ut 3.

Érik a buzakalász

Fedák Sári remek magyar filmje
A cethalászok. Valt Dysnel színes pótkép

Telf.: 13.51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1.

Szerelem és vérpad

(Essex grófia)
Kertész Mihály színes filmsodája.
Bette Davis, Errol Flynn, Olivia de Havilland

APOLLO Filmszínházban. Péliátián siker!

Egy csók és más semmi

Tolnay Klári és Jávor Pál ragyogó zenés vígjátéka
4 Eisemann sláger! 4 Eisemann sláger!

Nagyvárad mozaik

Rendezni akarják a város sétányait, nyilvános kertjeit, trjáka a lapok és a nagyvárad polgár csodálkozva üti fel a fejét: mi van ezeken a parkokon oly sürgős rendezni való, hiszen a néhai román városvezetés urai egyebet se csináltak a városrendészet érdekében, mint sétányokat és nyilvános kerteket; s ehhez, tárgyilagosan megállapíthatjuk, volt is egy kis érdekük. Nem állítjuk, hogy tökéletes és felülmúlhatatlan állapotok uralkodnak a nagyvárad sétányokon és parkosított köztereken, de sehol se látunk olyan kirívó elhanyagoltságot, ami a sürgős beavatkozást, a lapok szerint terbevetett nagyarányú munkálatokat és rendkívüli anyagi áldozathozást indokolta tenné akkor, amikor egész városrészek a szó szoros értelmében megközelíthetetlenek, mikor több mint ötszáz utcán életveszélyes a közlekedés, mikor talajvíz és Pece-ár fenyegeti a kispolgári házak szarait, amikor semmi kezdeményezés nem történik még aziránt, hogy a szennyes nyomortanyákon meghurcolódó munkások ezrei számára egészséges kislakások épüljenek. A kertek és virágágyak, a fasorok és kedves ligetek gyönyörködteik a szemet, üdítik a lelket és egészségügyi szempontból is fontosak, — ezt senki se vonja kétségbe. De a nagyvárad sétányok és nyilvános kertek mai állapotukban is tűrhető módon megfelelnek e hivatásuknak. Azt is elismernék, hogy a szobornívók jelentős mértékben hozzájárulnak a városképjavításhoz, szükség van rájuk azon az emelkedettebb kultúr színvonalon, amelyre minden jó polgár szeretné lendíteni ezt a várost. De hol vagyunk mi ettől a színvonaltól, hol vagyunk mi ettől a Bémer-tér minden ragyogása ellenére is, amikor 500 utcában falábakon közlekednek az emberek szemétdombok, sertiárfűszálak és kacsaszaraiak között. Tiszta Kálmánnak, a nagy liberális korok miniszterelnökének a szóba nélkül kibírjuk még egy ideig valahogy, mint ahogy minden különösebb hiányérzet nélkül megvoltunk nélküle eddig is. De a városrendezés legelőkelőbb parancsainak a teljesítése nélkül, a szociális és közegészségügyi feladatok megoldása nélkül a lakosság tízezrei számára elviselhetetlen itt az élet s nagy befektetések árán újabb virágágyakról, szökőkutakról és szobrokról gondoskodni, belvárost cícomázni addig, amíg a legelőkelőbb kötelesekkel teljesítve nincsenek, semmiképpen sem jelent olyan várospolitikát, amely a mai idők szellemének megfelelne.

A nagyvárad keresztény magyar pékek néhány héttel ezelőtt küldött-ségileg jelentek meg a polgármester-nél és elpanaszolták, hogy míg a zsidó pékek vagontelekben vásárolják a lisztet s állandóan teljes üzemmél dolgozhatnak, ők a liszthiány miatt nemcsak hogy arra nem gondolhatnak, hogy fejlesszék üzemeiket, — amire pedig mégis csak van igényük

annyi küzdés és mellőztetés után, — hanem napokon át télenre vannak kárthatva. Annakidején a polgármester közbeavatkozása csakugyan találtak megoldást a keresztény magyar pékek panasznak orvoslására s a közéletmezési hivatal hetenként egyszer-kétszer ki is utal nekik előírtasos örlésű lisztet és pedig olyan mennyiségben, ami elegendő sütődék normális üzletmenetének fenntartására.

A keresztény pékek azóta becsületesen sütik a rendeletileg megállapított egységes lisztből az előírtasos kenyert. Tökeerő és kellő összeköttetések hiányában nem is tehetnének másként. Ugyanakkor azonban a zsidó nagy pékek vagonszámra kapják az anyaországból a nullás lisztet és fittlyet hányva a rendelkezéseknek, annyit kevernek belőle az egységes lisztbe, amennyi szükséges ahhoz, hogy — ha nem is izletesebb — de mutatósabb kenyeret süssenek. Ha ez a művelet egyáltalában jelent számukra anyagi áldozatot, azt bőségesen behozzák azzal, hogy versenyképtelenné teszik a keresztény magyar sütőmestereket és feltűnően fe-

Mi történjék a tanoncotthon iélbemaradt épületével?

Nagy tanakodás folyik a városházán s nem is egy minisztériumban, hogy mi történjék a tanoncotthon hatalmas épületével, aminek befejezésére a románoknak, szerencsére, már nem volt idejük. A román ipar fejlesztésére irányított hadjárat főhadiszállásának, a nemzeti munkavédelem hatalmas erődítményének tervezék a románok ezt az épületet; ezefalusi román gyerek számára akartak itt otthont és magas színvonalu szakmai kiképzést biztosítani. Innen akarták ellátni, elárasztani a jövő Nagyváradot és a többi határvidéki városokat iparosokkal s megtörni velük a magyar iparosársadalom erejét, ami az idegen uralom alatt tönkrement magyar hivatalnoki központosítály helyét betöltött volt hívatott, mint a városi társadalom egyik legfontosabb tényezője. Igen, ezzel a tanoncotthonnal akarták néprajzilag is meghódítani Nagyváradot.

Nem sikerült. S most itt áll a félben maradt, hatalmas épület s miután Magyarországon nem ismerős az állami tanoncotthon intézménye, nagy vita folyik az egyes minisztériumok között, kinek a hatáskörébe

35 perc Kolozsvár
70 perc Budapest
85 perc Marosvásárhely repülőgéppel.

A Magyar Légiforgalmi r. t.

Járatai télen is közlekednek.
Felvilágosítás: Rákóczi ut 10. sz.
Telefon: 11-17

lér kenyérükkel mindenütt verik a piacon a kispékek egységes barna kenyérét.

A pékek számára ezáltal ismét tartalatlan helyzet állott elő, azért a napokban panasszal fordultak a polgármesterhez, bemutatva a zsidó pékek szabályellenesen előállított fehér kenyérét s mellette saját készítményüket, az előírtasos, a rendelet-tisztelet, amelytől azonban a vásárló kö-zönség, mint élvezetetlen fekete kenyértől, érthető megütközéssel fordul el.

Reméljük, hogy a polgármester ezáltal is orvosolni fogja a keresztény magyar pékek sérelmeit. Mert vagy csakugyan van liszthiány, ami megszorító intézkedéseket, egységes kenyér-rendszert tesz szükségessé s akkor az erre vonatkozó szabályzatok nemcsak azokra a kispékekre vonatkoznak, akik magyarok lévén, nem tudnak Magyarországon olyan anyagi alapokat és olyan összeköttetéseket teremteni maguknak, amelyek lehetővé tegyék számukra a rendelkezések kijátszását, — hanem vonatkoznak ezek a rendelkezések a zsidókra is, akiknek, úgy látszik, minden elképzelhető korlátozás, rendelet, vagy törvény csak újabb eszközöket biztosít a keresztény magyar létalpok aláaknázására.

tartozzék a tanoncotthon ügye, kié legyen egyáltalában az épület s milyen célra használják fel azt.

Az egyik felfogás szerint az ipar szolgálatában kell hagyni s iparos tanoncokat kell nevelni benne. De Nagyvárad iparos társadalma a tapasztalás szerint nevel annyi tanoncot, amennyi az utánpótlás biztosítására szükséges. Meg tudta ezt tenni a román uralom idejében is, állami támogatás hiányában, sőt az egyre jobban érvényesülő állami nyomás ellenére is. Nem látszik tehát valószínűnek, hogy itt állami segítségre, serkentő beavatkozásra volna szükség. Legelőkelőbb is abban az értelemben alig van erre szükség, amelyben a román állami tanoncotthonok intézményét életre hívták.

Azért más célra szeretnék értékesíteni a valóban nagy anyagi áldozattal felépített épületet. A közoktatásügyi minisztérium is érdeklődik iránta s valamilyen tanintézet céljaira óhajtaná felhasználni, de a közegészségügy is rá szeretné tenni a kezét s bábaképzőt és szülészeti intézetet óhajti itt létesíteni, mert a jelenlegi bábaképző s a mellette működő szülészeti intézet épülete már nem felel meg a követelményeknek.

Csak méltányolni lehet úgy az ipari, mint a közegészségügyi szempontokat, de volnának itt Nagyváradon szociális szempontok is, amelyek figyelmet érdemelnek. Sehol annyi nevelés, rongyos, éhező kis utcakölyökkel nem találkozunk az ember, mint itt. Rajokban lépik el a belvárost s egy elesett, jövőtlen, pusztulásra ítélt társadalmi réteg szomorú retülleteként sejtetik azt az elképesztő külvárosi nyomort, amelyből napi kolduló utjakra indulnak. Ha szóba állunk velük, kiderül, hogy a leg-

szébb magyar nevek viselői: Szondiak, Gyarmatiak, Alföldiek, Társányiak vannak közöttük s a legtöbb-ször rendezellen családi életet átkát hordozták magukon. Az apjuk munkanélküli, vagy néha-néha dolgozó napszámos, aki koreszmába zsi kis keresményét, az anyjuk a legjobb esekben havi néhány száz leüt kereső bejárónő, takarítónő, aki reggel szelnek ereszté a maguk gyermekeit, a kisebbeket pedig fütellen lakásba zárva hagyja magukra, hogy aztán este, egész napi robot árán, egy kis krumphévesre valóit vigyen nekik.

Nagyszerű társadalomvédő feladat lenne összegyűjteni ezeket az elhagyott kis rongyosokat, ezeket a korcsmatóllélek- és belőró-jelötteket s egy nagyszabásu otthonban olyan anyagot nevelni belőlük, amelyből aztán bőségesen telne megfelelő lelki és egészségi megalapozottságu iparos, kereskedő és munkástársadalom utánpótlására és továbbfejlesztésére.

Vajjon nem az volna-e a leghelyesebb, ha a félbenmaradt iparos tanoncotthon egy ilyen hatalmas gyermekmenhely berendezésére vennék igénybe? (j. b.)

Vitézzé avatták gróf Tisza Istvánt

Budapestről jelentik (MTI.): Az Országos Vitézi Szék közli, hogy Magyarország kormányzója, mint a Vitézi Szék főkapitánya, a vértanuhalált halt szegedi és borosjenői gróf Tisza István volt miniszterelnököt, szolgálaton kívüli huszárezredest, hozzátartozói kérelmére, a tiszti arany vitézségi érem alapján, vitézzé avatta. Ezzel legidősebb unokája, gróf Tisza Lajos Kálmán megszerezte az igényjogosultságot, hogy a Vitézi Rend tagja lehessen.

Az osztályorsjáték mai húzásán a következő számok nyertek: 4000 pengőt nyert 17012, 54338, háromezer pengőt 70485, kétezer pengőt 75684, ezer pengőt 17179, 35133, 37485, 61430, nyolcszáz pengőt 434000 (felelősség nélkül).

A házfelügyelők nagyvárad csoportjának alakuló közgyűlése. A Házfelügyelők Nagyvárad Csoportja 1941. február 16-án délután fél 3 órakor a Teleki utca 9. szám alatti Katolikus Legényegylet székházában tartja alakuló közgyűlést. Az intéző bizottság tisztelettel hívja meg a kartársnóket, kartársakat és a Házfelügyelők minden igaz pártoló barátját. Tárgysorozat: 1. Magyar Híszkegy. 2. Szervezők beszámolója. 3. Országos elnökségi kiküldött beszéde. 4. Az Egyesület vezetőségének megválasztása. 5. A megválasztott elnök beszéde. 6. Esetleges indítványok. 7. Elnöki zárás. 8. Himnusz. — Közlik, hogy a már felvett házfelügyelő kartársaknak a közgyűlésen megjelenni, alapszabályok szerint, ekköcsi kötelesege. A kartársi eszme egységében bizva a Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Országos Egyesülete Nagyvárad Csoportja nevében az intézőbizottság írta alá a meghívót. A közgyűlés után, este 7 órakor társasvacsora lesz a Széchenyi vendéglőben.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILAGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30,
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekkszámlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
adunk vissza

**ÜLÉST TARTOTT A KORVIN-
LÁNCOSOK ÉS KORVINKOSZORU-
SOK TESTÜLETE.** Budapestről je-
lenti a MTI.: A magyar Korvinlanc
és Korvinkoszoru tulajdonosainak
testülete csütörtökön délután Hó-
man Bálint vallás- és közoktatás-
ügyi miniszter elnöklésével ülést tar-
tott. Napirenden szerepelt többek kö-
zött a testület tisztújítása, amelynek
során a testület harmadik 5 éves cik-
lusára a testület elnökévé közfelki-
tással újból Hóman Bálint kultusz-
minisztert, a Korvinlanc tulajdonosát,
jegyzőkké Csathó Kálmán és Zi-
lahy Lajos Korvinkoszorosokat vá-
lasztották meg. A testület harmadik
lustrumának első üléséről hódoló táv-
íratot intéztek Magyarország kor-
mányzójához.

HÁZASSÁG. Kiss Jenő, a Városi
Vasút R. T. főkönyvelője és Eper-
jesy Ibolya, Nagyvárad, f. hó 16-án
házasságot kötnek. (Minden külön ér-
tesítés helyett.)

**A Nagyvárad Római Katolikus Nő-
védő Egyesület** folyó hó 15-én újra
megnyitja cselédhelyező irodáját és
leányotthonát Szaniszló utca 47. szám
alatt. Hivatalos órák délelőtt 10—1
óraig. — A Szent Margit és Mária kör
is megkezdte a Szent Vince és Immacu-
lata intézetben a cselédleányok vasár-
nap délutáni vallásos nevelői és kor-
szerű foglalkoztató munkáját.

**ÚJBÓL MEGÁLLAPÍTOTTÁK A
LISZTÁRAKAT.** Nagyvárad, Sajtó tud.
A Kereskedelmi Hivatal február 14-től
kezdődően újból megállapította a liszt-
árakat. Kenyérliszt nagyban, a Han-
gyától elszállítva mázsánként 33 pen-
gő 30 fillér. Kicsiben egy kilogramm
0.36 pengő. Nullás liszt és buzdara
mázsánként 45 pengő, kilónként 0.48
pengő.

**LEGFELSŐBB INTÉZKEDÉS A
HÁBORUS ÉRMEK KICSINYÍTETT
MÁSÁNAK VISELÉSÉRŐL.** Buda-
pestről jelenti a MTI.: A Budapesti
Közlöny legközelebbi számának hiva-
talos részében legfelsőbb elhatározást
közöl, amely szerint mindazok a
tisztok és hasonló állásúak, akiknek
háborus kitüntetési ügye elintézetle-
nül maradt, Magyarország kormány-
zójának dicsőre elismerésével együtt
a honvédelmi miniszter újján meg-
kapják a háborus érmek kicsinyített
mását a magyar koronás jelvényvel
díszítve.

**A budapesti törvényszék megkezdte
Bíró Pál valutasibolási ügyének tár-
gyalását.** Budapestről jelenti: A tör-
vényszék ma kezdte meg Bíró Pál va-
lutasibolási bűnügyének tárgyalását.
Ismeretes, hogy Bíró Pál a Salgótarján
— Rimamurányi Rt. volt vezérigazga-
tója valutasibolási kirobbanása előtt
külföldre távozott. Az ügyész indítvá-
nyozta, hogy a bíróság kötelezze Bíró
Pált másfélmillió pengő megfizetésé-
re. A tárgyalás előreláthatóan több
napig eltart.

ORVOSI HIR. Dr. dítrói Puskás
Jenő operatőr, sebész-zakorvos ren-
delőjét Szaniszló-utca 20. szám alatt
megnyitotta. Rendel. d. u. 4—1/26-ig.
Telefon 12—96.

**Felhívás az elutazásra összejárt dél-
erdélyi menekültekhez.** Felhívom a
város területén lakó, elutaztatásra
összejárt dél-erdélyi menekülteket, hogy
elutaztatásuk végett haladéktalanul
jelentkezzenek a Menekültügyi hiva-
tálnál, Ritoók Zsigmond u. 28. szám.
— Figyelmeztetem az érdekelteket,
hogy jelentkezésük elmulasztása és a
szállítmányból való kimaradásuk ese-
tén semmiféle utólagos elszállításra,
további ellátásra vagy segélyezésre
semmiféle formában igényt nem tar-
thatnak. — Menekültügyi hivatal ve-
zetője.

**JUGOSZLÁVIÁBAN IS BEVE-
ZETTEK A KUKORICA KENYÉ-
RET.** Belgrádból jelenti az AVALA:
A közéleti és közellátási minisz-
térium módosította a lisztkeverésről
kiadott törvényrendeletet. Jugoszlá-
viában a kenyérlisztet a jövőben 50
százalékos búza és 50 százalékos ten-
geri őrlemény keveréséből kell elő-
állítani.

**A Juhtenyésztők Országos Egyesülete
anyaguhokat és bárányokat keres.** Buda-
pestről jelenti (MTI) Tenyésztésre
alkalmas anyaguhokat, jérketokot és
bárányokat keres állami akció részére
a Juhtenyésztők Országos Egyesülete
(Budapest, Eszterházy u. 3.) Azok a
tenyésztők, akik ilyen juhokkal ren-
delkeznek, eladó tételleket sürgősen
jelentsék be az egyesületnek. A föld-
művelésügyi miniszter az idén is cse-
tat ki ezer darab törzskönyvelt 1, 2 és
3 éves fésűs, gyapjas tenyészkezt igen
kedvezményes áron az az 40 pengő fel-
lenében. Aki ilyen kedvezményes fé-
sűs, gyapjas, merinói kóst chajjt igé-
nyelni, február 25-ig jelentse be a la-
kóhelyén illetékes gazdasági felügye-
léségnek!

**A POSTAIGAZGATÓSÁG FELHIVA-
SA.** Rádió és telefonszakmában jártas,
négy középszintű végzettségű, segédi ok-
levéllel rendelkező műszerészek felvé-
tel céljából, igazoló okmányokkal je-
lentkezzenek a postaigazgatóság mű-
szaki üzemsztyálynál, Hitler Adolf u.
10. sz. II. emelet 81. ajtó.

**WALLNER LÁSZLÓ TANÍTÓ
GYÁSZJA.** Mint részvétellel értesülünk,
Papp László, a Delta téglagyár üzem-
vezetője életének 69-ik évében hirtel-
en elhunyt. Ma, szombaton délután
3 órakor temetik el a váradvelencei
római katolikus temető kápolnájából.
Gyászolják özv. Papp Lászlóné és
gyermekét. Az elhunytban Wallner
László római katolikus tanító apóását
gyászolja.

Felhívás a Vitézekhez. Bihar várme-
gye Vitézi Székkapitányasága felhívja
a Nagyváradon tartózkodó és állan-
dóan a városban lakó vitézeket, hogy
vasárnap, folyó hó 16-án délelőtt 11
órákor a Vitézi Szék tanácsstermében
tartandó (Rákóczi ut. 13. I. emelet,
Széchenyi épület) Vitézi értekezleten
megjelenni sziveskedjenek.

**Meghalt a világ legkövérebb aszo-
nya.** Newyorkból jelenti: Hatvar éves
korában Newyorkban meghalt a világ
legkövérebb asszonya. Amanda Sie-
bert. Egész életében abból élt, hogy
rendkívüli terjedelmes személyét mu-
togatta. A Barnum cirkuszban kezdte
pályafutását. A közönséges személy-
szállító kocsi ajtaján nem fért be és
ezért rendszerint marhavagonban utaz-
zott. Amikor a bíróságra idéztek egy
kihágási ügyben, a felkínált székre
megvető pillantást vetett, mire a kö-
zönség nevetésbe tört ki és az asz-
zony állva hallgatta végig a tárgya-
lást. Öreg korára lesoványodott, de
halálakor még így is 500 font volt a
súlya. Fénykorában 625 fontot, vagyis
310 kilót nyomott. Még a sírhelye is
más, mint a közönséges halandóké. —
Kettős sírhelyre voltak kénytelenek te-
metni.

Meglassította a torlódó jég az áradás lefolyását a Dunán

Budapest körül változatlan a veszély

— Az árvizkormánybiztosság jelentése az árvízről —

Budapestről jelenti a MTI.: Bon-
czos Miklós belügyi államtitkár, árviz-
ügyi kormánybiztos február 13-án
a következő tájékoztatót adta ki:

A jégviszonyok alakulása folytán a
főváros alatti Duna szakaszon átme-
netileg erősebb áradással kell szám-
olni. A torlódó jég helyenként
meglassítja az ár lefolyását. Ez a kö-
rülmény Budafokon 30. Eresirél 27
centiméteres emelkedést okozott az
utóbbi 24 óra alatt. Dunaegyházánál

a katonaság 50—60 méter szélesség-
ben másfél kilométeres szakaszon
szétporlasztotta a jégtakarót.

Mivel közvetlenül a Budapest alatti
szakaszon a veszély változatlanul
fennáll, szükséges a robbantást ezen
a szakaszon is elkezdni. A Háros-
szigetnél, Szászhalombattánál 5 kilo-
méter, Úszód mellett 7 kilométer
hosszu torlaszt kell szétrobbantani a
Dunaegyházánál bevált módszerrel.
Ezen a három helyen pénteken kez-
dik meg a robbantást.

Adonynál változatlanul súlyos a helyzet

Az árvíz visszafelé folyik a Duna felől

Budapestről jelenti a MTI.: Vitéz
Bonczos belügyi államtitkár, árviz-
ügyi kormánybiztos pénteken dél-
előtt a dunai árvíz-helyzetről a kö-
vetkező közleményt adta ki:

A Duna jége a Háros sziget északi
csúcsától elindult és a sziget közepé-
táján állott meg. Adony község hely-
zete változatlanul súlyos. A zársza-
kadás helyrehozásán egész éjszaka

doigoztak. Lezárták a csatorna zsili-
peit is, de a víz így is nagy erővel fo-
lyik a Duna felől visszafelé. Elzárták
a pusztaszabolcsi úton lévő hidat is.
A víz ma reggel kinyomta a víz el-
záró gátat és a víz a hid alatt tovább
ömlik. A halasztó zsilipeit is lezárták,
de ezek a zsilipek sem zárnak jól.
Úgyhogy nagy vízözön ömlik a köz-
ség felé.

Nagyvárad és Vidéke Ipartestülete
2514—1941. sz.

FELHÍVÁS

A nagyvárad cipésziparosok vasár-
nap, folyó hó 16-án délelőtt 10 órakor
közgyűlést tartanak, melyre meghiv-
juk a város cipészmeister tagjainkat.
Ugyancsak felhívjuk a Nagyvárad
és vidéke összes bőrfeldolgozó iparo-
sait, hogy az anyagigénylések és az
általános szakmai ügyek megtárgya-
lása végett szintén jelenjenek meg va-
sárnap délelőtt 10 órakor az Ipartes-
tület nagytermében.

Dr. Kiss Endre,
főjegyző.

Szabó Károly,
elnök.

M. kir. Nádasy Ferenc 3. honvéd
huszárezred — Laktanyaparancsnokság.

Pályázati hirdetés

M. kir. „Nádasy Ferenc” 3. honvéd
huszárezred lovassági laktanya marko-
tanyo helyiségeinek bérlete és az el-
árusító jog gyakorlására 1941. évi márci-
us hó 1-től 3 (három) év időtartam-
ra pályázatot hirdetnek.

A bérletre pályázhatnak:

1. Erdélyi származású hadirokkant,
voit hivatásos altisztek, vitézek
2. Erdélyi származású egyéb hadi-
rokkantak.
3. Erdélyi származású nyugdíjas
voit hivatásos altisztek.
4. Egyéb erdélyi származású egyének
5. Az 1—3. pontban foglalt özvegyei.

Csak igazoltan ökeresztény és nem-
zethűség szempontjából feltétlenül
megbízható személyek pályázhatnak.

A pályázók kérvényeiket folyó hó
28-áig a laktanyaparancsnoksághoz
nyújtásuk be.

Polgári egyének a forradalmak és a
román megszállás alatti magatartásu-
kat a polgári hatóság (rendőrség) által
kiállított erkölcsi bizonyítvánnyal tar-
toznak igazolni.

A pályázati feltételek megtudakol-
hatók 1941. évi február hó 20-ig reg-
gel 8—12 óráig a m. kir. 3/II. huszá-
osztály gazdasági hivatalában.

Tiszti állományúak kérvényei figye-
lembe nem vehetők.

Hirdetmény szülésznök részére

A nagyméltóságú belügyminiszter
ur 1001—940. sz. rendelete értelmében
Nagyváradon és Bihar megyében min-
den gyakorlatot folytató magánszü-
lésznök tartozik működési engedélyt
kérni. Felhívom ezért az összes ma-
gánszülésznököt, hogy kérvényüket a
polgármester, illetve alispán urhoz cí-
mezve, összes okmányokkal együtt
két héten belül személyesen hozzák be
a főorvosi hivatalba. A kérvényhez
mellékelni kell:

- a) születési anyakönyvi kivonatot,
- b) hat hónapnál nem regibb keletű
hatósági, erkölcsi, valamint a családi
állapotot igazoló bizonyítványt,
- c) magyar állampolgárságot igazoló
hatósági bizonyítványt arról, hogy a
bécsei döntés alkalmával a visszaca-
toolt területen lakott.
- d) babaoklevelet.
- e) amennyiben az oklevél megszer-
zése óta két évnél hosszabb idő telt
el, bábanaaplót, vagy a szülőintézet
igazolását arról, hogy a folyamo-
dó az utolsó két évben bábai tenniva-
lokat látott el.
- f) hatósági orvosi bizonyítványt ar-
ról, hogy a folyamodó a bábagyakor-
lat folytatására testileg és szellemi-
leg képes.
- g) amennyiben a folyamodó hatósá-
gi bába volt, szolgálati bizonyítványt
Nagyvárad, 1941. február 13.

Dr. Heinrich Béla, s. k.
m. kir. tisztifőorvos.

Újból megállapították a hentes- és mészárosárak legmagasabb árát

Az ármegállapító bizottság legutóbb tartott ülésén a fuvardíjak és a megfelelő rendeletek előírásainak szemlélő tartása mellett a sertés, hentes és mészáros ipari termékeinek árát, valamint eladási módzatait Nagyvárad város területére vonatkozólag az alábbiakban állapította meg folyó hó 7-iki érvénnyel.

1. **Fuvardíj**, métermázsánként 38 fillér, mivel a takarmány és loárak emelkedtek.

2. A sertés, hentes és mészáros ipari termékek ára és eladásának módzatai:

Nyers, füstölt, főtt sertésárak: csak husiparosok által felszámítható fogyasztói árak:

	kg. pengő	nyers	füstölt	főtt
csont	—	—	50	—
sertésköröm	—	80	—	96
farok	1.	1.20	—	—
csülök, első	1.30	1.60	2.	—
csülök, hátsó	1.50	1.80	2.30	—
sertésfej, kicsontozatlan	—	—	—	—
farok	1.	1.20	—	—
sertésfej, kicsontozott	—	1.80	2.30	—
sertés oldalas	—	1.80	2.20	2.80
tüdő, szív, lép, nyelv	1.20	—	—	—
vese, velő, máj	2.	—	—	—

Fentiek, mint nyomtaték sem számlázhatók magasabb áron.

	kg. pengő	nyers	füstölt	főtt
sertés comb, lapocka	2.14	2.56	—	—
sertés, csont nélkül	2.48	2.97	—	—
hátsó sonka, csont n.	—	3.	4.	—
farja csonttal	1.90	2.30	2.90	—
tarja csont nélkül	—	2.50	3.10	—
karaj	2.30	2.90	3.60	—
lapocka csonttal	—	2.60	3.50	—
lapocka csont nélkül	—	2.80	3.70	—
lapocka prágai m.	—	3.20	4.50	—
főtt sonka prágai módon (gépsonka) szelvénye	—	—	7.	—
főtt, pácolt fehérpeccsenye	—	—	4.	—
sertés nyelv	—	2.20	2.80	—

Szalonna-félék:

	kg. pengő
Fehér sózott szalonna	2.24
füstölt és paprikás kenyérszalonna (hasa alja)	2.60
füstölt vagy paprikás csemege oldal szalonna	2.60
toka szalonna (csécsi)	2.70
sült szalonna	2.70
füstölt és paprikás csemege (hát)	3.10
kolozsvári és brassói szalonna	3.30
császárszalonna, füstölt	3.10
császárszalonna, főtt	3.70
cigányszalonna	3.70
angol tea szalonna	3.90
c ennél vastagabb füstölt szá.	2.41
3 ennél vastagabb paprikás szá.	2.44
bőrnélküli csemegezalonna	2.30

Kolbászfélék:

	kg. pengő
II. rendű füstölt szárazkolbász (marha- és sertéshusból)	2.
I. rendű sütnivaló friss kolbász (citromos, borsos vagy fokhagymás)	2.80 3.10 3.40
I. rendű szárazkolbász	4.30
I. rendű füstölt kolbász (főznievaló) számban	3.20
I. rendű füstölt kolbász páros	3.40
szalimikolbász	5.44

Vörös árak:

párizsi, szafaládó és krinolin virsli	2.80
3.	3.—

Szalámifélék:

Nyári szalámi (sertés és marhahusból)	2.60
vadaászsalamí	3.80
4.—	4.—
veronai és gótai	4.40
főtt sonkás krakkói	5.—
csabai és gyulai szalámi	6.—
marha nélküli téli szalámi (rud)	6.—
marha n. téli szalámi (szelítelve)	6.40

Hurkatélek és májasok:

fekete-hurka (vérből és bőrképből)	—
1.80	1.80
sütnivaló vegyes hurka	2.20
sült hurka	3.—
bácskai füstölt hurka	3.—
kenő májas	3.—
thüringiai hurka	2.—

Sajtok:

II. rendű sajt (bórsajt)	1.40
középmínőségű disznósajt	2.20
fejsajt	2.60
füstölt fej és nyelvsajt	3.—
finom sajt (nyelv és lapockából)	3.60
májsajt és hussajt (sütve)	4.—

Zsír-félék (fogyasztói árak):

szalonna bőrrel	2.20
zsírszalonna bőr nélkül	2.32
zsír	2.32
háj	2.32
tepertő	2.32

Hasított sertés ára:

a) elsőrendű angol sonkasüldő legfeljebb 70 kg. vágott súlyban	1.90
b) elsőrendű minőségű tradalmi szedett, keresztezett sertés legalább 100 kg-os vágott súlyban, 70 kg-nál nehezebb vágott súlyú angol sertés	1.91
c) könnyű sertés és jóminőségű öreg koca	1.81
d) silány minőségű öreg koca	1.82
e) kautolt sertés	1.72

Közintézményeknek 5 kgr-nál nagyobb vételnél: 1. csemegezalonnánál legalább 5 százalékos engedmény 2. más csemege áraknál 8 százalékos engedmény.

A fel nem sorolt hentes-mészáros csemegeárak csak az A. K. által előzetesen megállapított áron hozhatók forgalomba.

A 10 százaléknál több húspepet, vagy marhahúst tartalmazó sütnivaló friss, füstölt vagy száraz csemege kolbász 2 pengő.

Élősertés árak:

	kg pengő:
1. a 161 kg vagy ennél nehezebb súlyú fiatal (legfeljebb 2 éves) tenyésztésbe nem fogott, jól hizott, elsőrendű zsírsertésekért élőszul kg-ként legfeljebb	1.48
2. a 171 kg. vagy ennél nehezebb súlyú fiatal (legfeljebb 2 éves) tenyésztésbe nem fogott, jól hizott, elsőrendű zsírsertésekért élőszul kg-ként legfeljebb	1.50
3. a 181 kg. vagy ennél nehezebb fiatal (legfeljebb 2 éves) tenyésztésbe nem fogott, jól hizott, elsőrendű zsírsertésekért élőszul kg-ként legfeljebb	1.52

Csak a súly és minőség szerint kifogástalanért számíthatók ez árak.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Viszonteladó árak: (legmagasabb árak)

	kg. pengő:
zsír	2.22
háj	2.04
zsírszalonna bőrrel (nagybani)	2.00
27 kg-nál nehezebb hát (tábla) szalonna	2.00
27 kg súlyú hát (tábla) szalonna	1.97
18-24 kg hát (tábla) szalonna	1.94
18 kg alatti hát (tábla) szalonna	1.90
sós szalonna 27 kgr-nál nehezebb	2.04
sós szalonna 27 kg súlyú	2.01
sós szalonna 18-24 kg súlyú	1.98
sós szalonna 18 kg súlyú	1.94
füstölt szalonna	2.28
A sósszalonna legalább 4 hetes sózása.	
A füstölt oldal szalonna legalább 4 hetes sózása és teljesen eredt legyen.	

Nagyvárad thj. város polgármestere ad 4820-1941.

Hirdetmény

Értesítem a tehéntartó gazdákat, hogy a Tejtermelői Országos Szövetsége február 24-től március 1-ig terjedő időben egy 1 hetes tejgazdasági ismeretterjesztő tanfolyamot rendeztet. Akik ezen résztvenni akarnak, ezen szándékukat legkésőbb február 20-ig a Városgazdasági Ügyosztálynál (város-háza I. em. 24.) jelentsek be. A tanfolyam teljesen ingyenes.

Nagyvárad, 1941. február 13.
Dr Gyapay László s. k. h. polgármester.

Nagyvárad thj. város polgármestere ad 365-1941.

Hirdetmény

A tűzoltó legénységi egyenruha u. m. 27 db. posztó nadrág, 27 db posztó zubbony, 27 db posztó köpeny, 27 db posztó sapka szállítására zártkörű versenytárgyalást tartok.

Felhívom mindazokat, akik ezen versenytárgyaláson résztvenni akarnak, ajánlatukat az előírt feltételek betartása mellett február 25-én déli 12 óráig a Gazdasági ügyosztálynál (Városháza I. em. 24.) adják be. Ajánlat csak az ajánlati minta felhasználásával tehető; ugy ez, mint erre vonatkozó minden felvilágosítás a Gazdasági ügyosztálynál beszerezhető és megtudható.

Nagyvárad, 1941. február 13.
Dr Gyapay László s. k. h. polgármester.

Nagyvárad thj. város polgármesterétől 5309-1941. sz.

Hirdetmény

Értesítem a város lótarló gazdáit, hogy mindazon lovakat, amelyeket a román hadsereg valaha is igénybe vett és a folyó hó 4-én hirdettérvétel alkalmával nem vezettek elő, február hó 21-én délelőtt 9 órakor vétel céljából a városi marhavásártér céduleháza elé kell vezetni.

Figyelmeztetem azokat a gazdákat, akik ezen pótvételre lovaik elővezetését elmulasztják, elővezetésükről az ó költséükről magam fogok gondoskodni és a mulasztókkal szemben a kihágási eljárást is megindítom.

Nagyvárad, 1941. február hó 13-án.
Dr Gyapay László s. k. h. polgármester.

A kiadmány hitelűl: Baranyi, kiadó.

Nagyvárad thj. város polgármestere ad 4821-1941.

Hirdetmény

Értesítem a mezőgazdasággal foglalkozó lakosságot, hogy az F. M. miniszterium birtoknagyságra való tekintet nélkül készpénzfizetés mellett a tavaszi buza vetőmag beszerzését lehetővé tette.

Felhívom mindazokat, akik tavaszi buza vetőmagot igényelni akarnak, hogy igényüket a Gazdasági ügyosztálynál (város-háza I. em. 24.) az ügy-sürgősségére való tekintettel legkésőbb február 18-ig jelentsek be. A tavaszi buza vetőmag ára mázsánként 30 pengő, amely az igénylés alkalmával lefizetendő.

Nagyvárad, 1941. február 13.
Dr Gyapay László s. k. h. polgármester.

RÁDIÓ

- SZOMBAT, FEBRUÁR 15. Budapest I.**
- 6.40 Ébresztő, Torna.
 - 7.00 Hírek. — Közlemények. — Étrend. Hanglemezek.
 - 10.00 Hírek.
 - 10.20 „Uzoni Béldi Pál.” Irta Eörsy Júlia dr. Felolvasás.
 - 10.45 „Mit nézzünk meg.” A hadizászlókat a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Csapodi Csaba dr. Felolvasás.
 - 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 - 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás-jelentés.
 - 12.10 Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
 - Közben**
 - 12.40 Hírek.
 - 13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
 - 13.30 Hanglemezek.
 - 14.30 Hírek.
 - 14.45 Folyóismertetés.
 - 15.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmi-szerárak.
 - 15.20 Chappy-tánczenekar.
 - 16.10 „Ifjúsági rádió.” Százévelelőtti magyar muzsika gyermekművészek előadásában. Vezető Kilián Zoltán.
 - 116.45 Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
 - 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 - 17.15 A Rádió Szalonzenekara.
 - 18.00 „Anna Vasziljevna anyja.” Több László dr. elbeszélése.
 - 18.30 „Innen-onnan.” Hangképek.
 - 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
 - 19.20 „Talajvizek és árvizek.” Kogutowitz Károly dr. egyetemi tanár előadása.
 - 19.35 Közvetítés a Magyar Színházból. Gyergyói bál. Zenés játék három felvonásban. Szövegíró Irta Szilágyi László, zenéjét szerozte Huszka Jenő.
 - Az I. felvonás után kb.**
 - 20.40 Hírek.
 - A II. felvonás után kb.**
 - 22.05 Hírek, időjárás-jelentés.
 - Az előadás után kb.**
 - 22.50 Közvetítés a Hungária-szállóbol. Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
 - 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 - Kb.**
 - 23.25 Táncclemezek.
 - 24.00 Hírek.
 - Budapest II.**
 - 18.00 A Rádió Szalonzenekara.
 - 18.20 „Végig a grafika birodalmában.”
 - 18.50 Dedinszky Izabella orgonál. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola Nagytéréből.
 - 19.20 A Földmívelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.
 - 20.00 Hírek.
 - 20.10 Ügetőversenyeredmények.
 - 22.00 Hanglemezek.
 - 21.40 Időjárás-jelentés.
- *****
- Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapok-at.

Nagy sikere volt a Székely Kupa siversenynek

Gyergyószentmiklósról jelenti a MTL: A „Székely Kupa” siversenyén résztvett négy város sicsapata, a jutasi altisztképző iskola csapata és a gyergyószentmiklói állami gimnázium csapata. A hétfői versenynapon 20 kilométeres futóversenyt rendeztek, amelynek keretében felavatták a jutasi altisztképző iskola részéről adományozott díszzászlót. A versenyen első lett a Budapest—Gyergyószentmiklói vegyes csapat. II. a gyergyószentmiklói A. csapat, III. Sepsiszentgyörgy, IV. Csíkszereda, V. jutasi altisztképző, VI. a gyergyószentmiklói állami főgimnázium. A Székely Kupa versenyének mintaszerű rendezése Hábal Aladár érdeme.

KÖNYVEK KÖZÖTT

A Palladis február havi ujdonságai

VERHETETLENÜL ÉRDEKES...

Könyvek jönnek és tűnnek, de a közönség példátlan érdeklődése változatlanul kitart a népszerű Pengős és Felpengős Regények mellett. Az okát ennek maga az olvasó ismeri legjobban: tudja, hogy ezek a könyvek verhetetlenül érdekesek. A most megjelent Pengős kötet is. MacDonald „Bilincs”-e amely egy kastély előkelő lakóinak izgalmas napjait írja le, csupa érdekesség, csupa megfontolásra való rejtelem. De nem áll mögötte az érdekesítő tartalom dolgában a két új Felpengős sem. A legteljesebb élvezetet kínálja Scarlett regénye Az áruház pökjé, amelyben két ikerleány elragadóan kedves történetét szövi a sors, nemkülönben a detektívirodalom amerikai mestereit is tulzárnyaló olasz Angelis könyve, a misztikummal teljes „Tulvilági jóslat”. A legnagyobb várakozást is kielégíti majd a február közepén megjelenő Pengős Regény: „Ketten a viharban”, amelyben izgalmas lelki küzdelmek keretében mutat be egy, az olvasó előtt aig ismert világot a hírneves Max Brand.

„Erdélyi Tűzharcos Mozgalom...”

Az erdélyi Tűzharcos Szövetség munkája egy újabb állomásához érkezett, mely valóban méltó lesz a mozgalom anyaországi központjának intencióihoz, célkitűzéseikhez.

A fenti címmel egy mléka-bumot állítanak össze, szakavatott tollú, ismert katonai írók, melyben megörökítik a világháboruban részt vett bajtársak emlékeit, az ott szerzett fegyvertényeit, élményeit. Megemlékeznek a világháboruban a hazáért hősihalált halt bajtársakról is, hogy ezzel is méltó módon emeljenek emléket és örök memmentőt az utókor számára.

Különös tekintettel a bécsi döntés percétől, a honvédeink bevonulásáig teljesített személy- és vagyónbiztonság, — valamint a magyar nemzeti vagyón megmentése érdekében kifejtett áldásdús működésükre.

Ezen valóban komoly, katonai irodalmi szempontból, értékes művet, támogatassa mind a világháboruban részt vett bajtársak és azok hozzátartozói és a Tűzharcos Szövetség fényképes igazolványával ellátott kiküldöttjének adja át a kikézbiztosított adatívét kitöltve, fényképpel ellátva, — ha jelentkezik.

SZINHAZ

Dayka Margit résztvesz a „Csavargólány” próbáin

A magyar filmek ünnepeit népszerű művésznője, a Nemzeti Színház tagja, Dayka Margit már csütörtökön megérkezett Nagyváradra és résztvesz a „Csavargólány” próbáin, ahol a színház kiváló operettegyüttesével lázasan várják a szombati előadást. Az igazgatóság a nagy vendégművésznőnek hozzáillő keretet akar adni az előadáshoz és a „Csavargólány” operettet olyan szereposztásban hozza ki, ami Magyarország vidéki városai között talán egyedülálló. A főszerepek a legkiválóbb erők kezében, a rendezés munkáját Putnik Bálint igazgató végzi, míg a zenekart Szathmáry Endre vezényli. A „Csavargólány” operettnél fog bemutatókozni Várad közönségének Stefi szerepében a színház újonnan szerződtetett tagja, Fülöp Viola, a budapesti operett-színpadok kedvelt tagja. A főszerepeket: Komlós Juci, Fónay Mártha, Horváth Mici, Molnár Iván, Felhő Ervin, Berenghi Béla, Nagy Ferenc játsszák.

A „Csavargólány” szombaton este háromnegyed 8 órakor, vasárnap d. u. 4 órakor és vasárnap este háromnegyed 8 órakor lesz a színház műsorán, mindenkor rendes helyárak-

kal. Tekintettel arra, hogy az igazgatóság a helyárakat nem emelte, így a Dayka-vendégjátékok alatti simmimemű kedvezményes vagy szelvényjegy nem érvényes. Az óriási érdeklődésre való tekintettel jegyekről ajánlatos lesz előre gondoskodni.

ERZSEBET. Fülleres helyárakkal szombaton délután 4 órakor lesz a színház műsorán, parádés szereposztásban. Helyárak: 30 fillértől 4.20 fillérig.

Heti műsor:

Péntek este háromnegyed 8 órakor **Judith kapitálá**. Fülleres helyárakkal. Szombati délután 4 órakor. **Erzsebet** Szombati este háromnegyed 8, vasárnap délután 4 és vasárnap este háromnegyed 8 órakor. Dayka Margitnak a budapesti Nemzeti Színház tagjának és a magyar filmek népszerű művésznőjének vendégfellépésével a **Csavargólány**, Erdélyi Mihály nagyszerű operettje. Rendes helyárakkal.

A mozgóképszínházak műsora

Belvárosi: **Érik a búzakalász**,
Korona: **Szerelem és vérped**,
Apolló: **Egy csók és más semmi**.

Dayka Margit Nagyváradon

Nehéz nekem Dayka Margitrol elfogulatlanul írni. Nem azért, mert egyik legnépszerűbb és legnagyobb színésznő ma Magyarországon, nem is azért, mert lebilincselő egyéniségnek varázsa alól nehezen szabadulhat az, aki egyszer megismerkedett vele, — hanem főképp azért, mert pöttöm gyerekkorából ismerem s gyönyörű ívű pályafutásának sok stációján silbakoltam tapsra készen — és soha sem kellett csalódnom, mert velem lélekszedett az egész színház — Váradon, Kolozsváron, Budapesten egyaránt.

Nem is a nagyszerű színésznőről akarok most írni. A váradai közönség régesrégén szívébe zárta Margitkát, az ugynevezett „újabb” generáció pedig megtanult rajongani érte. Filmek, országos, nagy színpadi sikerek repítették a nevét világgá s a „Borcsa Amerikában” című film felvételei közben hajszaon múlt, hogy kint nem maradt Amerikában. A szíve, drága jó magyór szíve azonban, hála Istennek, hazahozta s a két végén ismét Váradon fog fellépni, ahonnan elindult.

Itt Váradon kezdődött közöttük a barátság. Csöpp gyerekek volt még akkor, de mindennapos a színházban, szerkesztőségben. Aztán a Hetényi

színészkolájába járt és a Janovics társulat magával vitte Kolozsvárra. A következő állomás már Budapest volt.

Egyidőben — még a román világban — volt állandó magyar vízumom és szinte minden hónapban felszálltam Pestre egy-két napra. Egy ősz reggel a belvárosban, a Kossuth utcán baklattam reggelizőhelyem felé, amikor hirtelen karonfogott valaki: Dayka Margit volt.

— Gyere! — magával húzott egy taxiba, — nekem próbára kell sietnem a Magyar Színházba, addig elbeszélgetünk. Mi újság Váradon?

És a rövid gépkocsi-úton Váradról kellett mesélnem, mert Dayka Margitka szíve tele volt Váradról pesti sikerei közben is.

Eltelt aztán néhány év, Dayka Margitka a Nemzeti Színház és a magyar filmek pótolhatatlan tehetségű művésznőjévé „arrivált”. Jó néhány év előtt lejött Váradra vendégszerepelni s próba közben kerestem fel az öltözőben. Hogy, hogy nem, magam se tudom, de a komoly, nagy művész Margitkát magánni kezdtem. Margitka egyszerre csak elborult arcú fordult felém:

— Már nem szeretsz, ugye?
Nagyot néztem. Miért kérdi?
— Hogy már nem tegezel!
S amikor mély meggyőződéssel azt mondtam erre neki, csacsí vagy, Margitkám, a nyakamba borult, úgy örült, hogy még mindig jó barátok vagyunk.

Erre a kedves, közvetlen, tiszta lélek és jószív Daykára szeretek emlékezni a „Két lány az utcán” meg a „Csavargólány” nagyszerű alakításai mellett. És ezt a Dayka Margitkát várom, aki karlsbadi kúrájáról is gyakran küldött képeslapokat Regista hallgat ugyan már, de tudom, hogy a legelfoglaltabb színésznők közé tartozik és ezért, azt hiszem, ha most újra találkozunk, nem kell nekem visszakérdezni: már nem vagyunk jó barátok? (h. b.)

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy rakat

Képkeretezés

Melegágyrámák és üvegek

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

Táncos tea-délután a Katolikus Körben

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap, február 16-án a Katolikus Kör délután 5 órai kezdettel táncos teadélutánat rendez a római katolikus egyházközség asszony- és leánycsoportjávára. A római katolikus asszonyok és leányok egyesületének a felszabadulás óta ez az első nyilvános megmozdulása. A rendezőség szeretettel kéri mindazokat, akik szíves együttérzéssel az egyesület segítségére akarnak lenni, hogy jelenjenek meg pénteken este 8 órakor a Szociális Testvérek Pray György-utca 5. sz. alatti székházában.

APRÓHIRDETESEK

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Lakás

Magánháiban bútorozott szoba, fürdőszoba használattal 2 embernek kiadó. Dr. Berkovits Ferenc u. 6. Erdélyi úthoz délután fél 3-4-ig. 775

Különféle

Budapestre teherautójáratot indítok. Argyújtás iródamban, Kossuth u. 16. szám alatt. Telefon 13-33. Bihari Szabo szállító. 719

Adás-vétel

Aranyat, magas áron veszek. Érték, ékszer, javítok. Gyenge István ékszerész, Rákóczi u. 19. 753

Takarékos gazdasszony burgonyáért 12-14 fillért, vöröshagymáért 26-28 fillért, fokhagymáért 72 fillért, babért 54 fillért fizet Jurcsáknál, Nagypiac-tér. Telefon 11-96.

Maradék cipőket olcsón vásárolhat Mihalgy cipőüzemében, Kossuth u. 9. emeleten délután 3-6-ig. 789

Gyermek fürdőkád, ruzsú, ebédülő asztal eladó. Beóthy Ödön u. 45. 791

Két hordó savanyu aborka, paradicsom eladó. Vitez u. 106. Vass. 790

Száraz tűzifa kapható. Patelep: Malom u. 6. Telefon: 10-23. 761

Állást nyee

Napi pár órai takarításra, mosással bejárónőt keresek. Mikszath Kálmán u. 50. I. em. 8. (v. Széles u.) délelőtt 9-12-ig. 792

Nagy bányüzem

keres bányamestereket, bányászokat, mozdonyvezetőket bérletszámoló irnokokat

Pályázat részletes életleirással és fizetési igény megjelölésével a Kiadóba küldendők „Ercbányászati” jellegre.

Mindenes főzönöt felvesszünk 15-re. Csáky u. 17. Oláryné. 788

Mindenes főzönő azonnal felvétetik. „Vadászkürt”, — Rulikovszky ut 10. szám. 793

Kiadótulajdonos:
szent László-nyomda RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. környorgóépén, Nagyvárad. Szilágyi Dezső-utca 5. szám.